

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра автомобілів та автомобільного господарства

02-03-06

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-
педагогічної методичної та вихо-
вної роботи

_____ А.О. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2016 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПАТЕНТОЗНАВСТВА

спеціальність 274 «Автомобільний транспорт»

Навчально-науковий механічний інститут

Рівне – 2016 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи патентознавства»
для студентів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», 2016
року -14 с.

Розробники:

Ігнатюк Роман Михайлович, к.т.н., доцент кафедри автомобілів та
автомобільного господарства.

Стадник Олександр Святославович, к.т.н., асистент кафедри авто-
мобілів та автомобільного господарства.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри автомобілів та
автомобільного господарства

Протокол від “30” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри автомобілів та автомобільного господарства

“ _____ ” 2016 року _____
(М.В. Пікула)

Схвалено методичною комісією НУВГП за спеціальністю 274 «Ав-
томобільний транспорт»

Протокол від “14” вересня 2016 року № 1

“ _____ ” 2016 року Голова _____ (М.М. Марчук)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3.0	Галузь знань <u>27 «Транспорт»</u>	Нормативна	
	Спеціальність <u>274 «Автомобільний транспорт»</u>		
Модулів – 1	Спеціалізація -	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –1,7; самостійної роботи студента – 4,5.	Рівень вищої освіти: магістр	16 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Вид контролю:	
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –33,3 % до 66,7%;

для заочної форми навчання –8,8 % до 91,2 %;

Метою вивчення дисципліни є надбання студентом знань у винахідницькій і патентно-ліцензійній діяльності, міжнародного співробітництва в області інтелектуальної власності, системи патентної інформації та отримання навичок роботи з патентною документацією, нормативно-правовими актами в оформленні матеріалів заявки на об'єкт промислової власності (винахід, корисну модель, промисловий зразок, знак для товарів і послуг).

Завдання:

- проведення патентно-інформаційних досліджень в області техніки та оформити заявку на об'єкт промислової власності;
- опрацювання патентної інформації і документації при проведенні науково-дослідницьких та інших науково-технічних робіт з метою створення конкурентоспроможної продукції;
- вивчення питання отримання ліцензій на використання винаходів і інших договорів на створення та використання об'єктів інтелектуальної власності;
- прогнозування розвитку об'єктів інтелектуальної власності і, зокрема, промислової власності на основі наукової інформації та патентної документації.

Окрім того, в курсі розглядаються питання правової охорони та передача прав за ліцензійними договорами. Розглядається міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- основи системи інтелектуальної та промислової власності у винахідницькій та патентно-ліцензійній діяльності;
- методологічні основи створення об'єктів промислової власності та інженерної психології;
- основи захисту патентних прав, міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності, авторського права і суміжних

прав, а також системи патентної інформації.

ВМІТИ:

- використовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень і творчої продукції, провести патентно-інформаційні дослідження в певній галузі техніки, знайти аналоги і оформити заявку на об'єкт промислової власності, використовувати патентну інформацію та документацію при проведенні науково-дослідних (НДР) та інших науково-технічних робіт з метою створення конкурентоспроможної продукції;
- отримати навички практичної роботи з нормативно-правовими актами, патентною документацією, в оформленні "ноу-хау" і матеріалів заявки на об'єкт промислової власності (винахід, корисну модель, промисловий зразок, знак для товарів і послуг), а також складання ліцензії та інших договорів на створення, використання і комерційну реалізацію об'єктів інтелектуальної власності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Винахідництво, як невід'ємна частина інтелектуальної власності

Тема 1. Система інтелектуальної власності.

Характеристика основних понять. Поняття інтелектуальної власності та права інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права та їх правова охорона. Історія та еволюція інтелектуальної власності. Законодавча база та правові засади інтелектуальної власності. Структура національної системи охорони інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.

Тема 2. Об'єкти промислової та інтелектуальної власності

Винаходи, їхні ознаки і об'єкти. Промислові зразки. Знаки для

Тема 3. Використання об'єктів інтелектуальної власності.

Класифікаційні ознаки ліцензій. Нормативні положення ліцензійної діяльності в Україні. Ліцензування об'єктів інтелектуальної власності. Ліцензійні платежі.

Тема 4. Патентна інформація, документація та патентні дослідження.

Джерела інформації та патентна документація. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності. Методи винахідницької та пошукової роботи при створенні винаходу та патентні дослідження.

Змістовий модуль 2.

Теоретичні основи патентознавства

Тема 5. Порядок оформлення заявки на винахід

Склад заявки та загальні вимоги до змісту і оформлення заяви. Опис винаходу та вимоги до нього. Формула винаходу і вимоги до неї. Принципи формування формули винаходу. Ілюстративні матеріали. Експертиза заявки на винахід. Загальні положення внесення змін в заявку за результатами її експертизи. Оскарження рішення експертизи. Порядок отримання патенту в Україні.

Тема 6. Правова охорона об'єктів промислової власності.

Загальні положення. Суб'єкти права промислової власності. Обмеження прав власника патенту та визнання патенту недійсним. Основні джерела правової охорони об'єктів промислової власності.

Тема 7. Міжнародна система охорони об'єктів промислової власності.

Основні завдання та принципи Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Договори, що забезпечують охорону промислової власності. Паризька конвенція з охорони промислової власності.

Вашингтонський договір про інтелектуальну власність стосовно інтегральних мікросхем. Договір про закони щодо товарних знаків.

Тема 8. Оформлення патентних прав в іноземних державах.

Оформлення патентних прав в Україні. Оформлення патентних прав в іноземних державах. Патентування винаходів відповідно до вимог європейської патентної конвенції та вимог євразійської патентної конвенції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Винахідництво, як невід'ємна частина інтелектуальної власності												
Тема 1. Система інтелектуальної власності.	11	2	2	-	-	8	11	1	-	-	-	11
Тема 2. Об'єкти промислової та інтелектуальної власності.	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	-	10
Тема 3. Використання об'єктів інтелектуальної власності.	11	2	2	-	-	8	11	-	-	-	-	10
Тема 4. Патентна інформація, документація та патентні дослідження.	12	2	2	-	-	7	12	-	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	45	8	8	-	-	30	45	1	2	-	-	41
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи патентознавства												
Тема 5. Порядок оформлення заявки на винахід	11	2	2	-	-	8	11	1	1	-	-	10
Тема 6. Правова охорона об'єктів	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	-	11

промислової власності.													
------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 7. Міжнародна система охорони об'єктів промислової власності.	11	2	1	-	-	8	11	-	1	-	-	10
Тема 8. Оформлення патентних прав в іноземних державах.	12	2	1	-	-	7	12	-	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	45	8	6	-	-	30	45	1	4	-	-	41
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	2	6	-	-	82

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом непередбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Ознайомлення з міжнародною патентною класифікацією	2	1
2	Визначення рівнів винаходів	2	1
3	Формування творчого колективу для вирішення винахідницьких задач	2	1
4	Визначення структурних елементів патенту на винахід (корисну модель)	2	1
5	Оформлення заявки на винахід (корисну модель)	4	1
6	Патентний пошук у мережі Internet	2	1
	Разом	14	6

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні роботи навчальним планом непередбачено.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

8. Самостійна робота

Самостійна робота здійснюється методом індивідуального вивчення кожним студентом певних розділів навчальної програми з використанням рекомендованої літератури та консультаціями ведучого викладача.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Перелік та основний зміст розділів Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів»	8	11
2	Особливість системи експертизи	7	10
3	Система джерел патентного права та його зв'язок з цивільним, адміністративним, господарським і кримінальним правом	8	10
4	Система побудови патентної формули в США та країнах Європейського союзу.	7	10
5	Методи розробки патенту на винахід.	8	10
6	Освоєння та практичне використання бази патентно-інформаційних фондів	7	11
7	Оформлення патентних прав в іноземних державах	8	10
8	Перелік основних міжнародних конвенцій, договорів, угод і національних нормативних актів з питань охорони інтелектуальної власності	7	10
	Разом	60	82

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальним планом непередбачено.

10. Методи навчання

Дисципліна «Основи патентування» ведеться із використанням розробленого конспекту лекцій, навчальних кінофільмів, серії пла-

11. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі методи оцінювання знань:

- поточне тестування у відповідності до змістових модулів;
- оцінка самостійної роботи студентів.

Для діагностики знань використовується Європейська кредитно-трансферна система за 100-бальною шкалою оцінювання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
11	11	11	12	11	11	11	12	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно добре задовільно	зараховано
82-89		
74-81		
64-73		
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Основи патентознавства»;
2. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Основи патентознавства»;
3. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Основи патентознавства»;
4. Комплект ілюстративних матеріалів з дисципліни «Основи патентознавства»;

14. Рекомендована література

Базова

1. Пентюк Б.М. Основи патентознавства та інтелектуальної власності / Б.М. Пентюк, І.І. Назаренко, М.М. Вірник// Навчальний посібник. - Вінниця: ВНТУ, 2007 -195 с.
2. Вачевський М.В. Соціально - економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. Теорія і практика: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 296 с.
3. Гарькавий А.Д., Серета Л.П., Кузнецов Ю.М. Інтелектуальна власність в аграрному виробництві: Навч. посіб. - Вінниця : Тірас, 2004. – 194 с.
4. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 200 с.
5. Драпак Г.А., Скиба М.А. Основи інтелектуальної власності: Навч. посібник. – Хмельницький: ТУП, 2003. – 135 с.
6. Добриніна Г.П., Пархоменко В.Д. Патентна інформація та документація. Патентні дослідження: Конспект лекцій. – К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності та права”, 2000. – 94 с.
7. Інтелектуальна власність. Словник – довідник / Заред. О.Д. Святоцького. - К. : Ін Юре, - 2000. – 272 с.
8. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. - К. :ВД "Професіонал", 2004. – 208 с.
9. Кузнецов Ю.М., Ромашко А.С., Гуменюк О.А. Винаходи: створення, набуття, реалізація та захист прав: Навч. посібник / За

ред. Ю.М. Кузнецова. - К.: ТОВ «Змок» - ПП «ГНОЗИС», 2006. – 253 с.

10. Кузнецов Ю.М., Коренюк Г.В. Промислові зразки: охорона та оформлення: Навч. – метод. посібник. - Черкаси: ЧНУ, 2004. – 140 с.

11. Кузнецов Ю.М., Коренюк Г.В., Данильченко М.Г. Інтелектуальна 118 власність: Навч. посібник / За заг. ред. Ю.М. Кузнецова. - Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 419 с.

12. Кузнецов Ю.М. Основи патентознавства та авторського права. - К.: ТОВ "ЗМОК", 2001. – 206 с.

13. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник: - К.: Кондор, 2005. – 428 с.

14. Мікульонюк І.О. Основи інтелектуальної власності: Навч. посібник. -К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка”», Ліра – К.: 2005. – 232 с.

15. Право інтелектуальної власності: Підручник/ За ред. О.А. Підпри - гори, О.Д. Святоцького. – К.: Ін Юрс, 2004. – 670 с.

16. Сусліков Л. М., Дьордяй В. С. Патентознавство. Навч. посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.

Допоміжна

1. Конституція України 1996 року (ст. 41, 54);
2. Цивільний кодекс України (ст. 517, 520-523);
3. Кримінальний кодекс України (ст. 176, 177);
4. Митний кодекс України (ст. 74);
5. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" у редакції від 1 червня 2000 р.;
6. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" у редакції від 21 грудня 2000 р.;
7. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" у редакції від 21 грудня 2000 р.;
8. Закон України "Про охорону прав на зазначення походжень товарів" від 16 червня 1999 р.;
9. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних

мікросхем" в редакції від 21 грудня 2000 р.;

10. Закон України "Про охорону прав па сорти рослин" від 17 січня 2002р.;

11. Закон України "Про авторське право і суміжні права" в редакції від 2 листопада 2000 р.;

12. Закон України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм" від 23 березня 2000 р.;

13. Закон України "Про виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування" від 17 січня 2001 р.;

14. Закон України "Про захист від недобросовісної конкуренції" від 7 червня 1996 р.;

15. Закон України "Про власність" від 7 лютого 1991 р.;

16. Паризька конвенція з охорони промислової власності від 20 березня 1883 р.;

17. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 р.;

18. Договір про патентну кооперацію (РСТ) від 19 червня 1970 р.;

19. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності від 14 липня 1967 р., набула чинності 26 квітня 1970 р.;

20. Всесвітня конвенція про авторське право від 6 вересня 1952 р., ратифікована 23 грудня 1993 р.;

15. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт ДП «Український інститут інтелектуальної власності»: <http://www.uipv.org> ;

2. Патентно-інформаційна база експертизи: www.uipv.org.ua;

3. Цифровий репозиторій НУВГП:

- 02-03-12 Ігнатюк Р.М., Стадник О.С. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Основи патентознавства» [Електронний ресурс] режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua>;

- 02-03-14 Ігнатюк Р.М., Стадник О.С. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з дис-

Національний університет
водного господарства
та природокористування

дисципліни «Основи патентознавства» [Електронний ресурс] режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua>;

- 02-03-20 Ігнатюк Р.М., Стадник О.С. Конспект лекцій з дисципліни «Основи патентознавства» [Електронний ресурс] режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua>.

Національний університет
водного господарства
та природокористування